

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ»
вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-13

19.12.2014 р. № 14.1/10-3972

На № _____ від _____

Департаменти (управління)
освіти і науки обласних,
Київської міської державних
адміністрацій
Інститути післядипломної
педагогічної освіти

Про Всеукраїнський конкурс рукописів
навчальної літератури
для позашкільних навчальних закладів
системи освіти у 2015 році

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 08.12.2014 № 1451 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти» надсилаємо роз'яснення щодо проведення зазначеного конкурсу у 2015 році».

Додаток: на 4 арк.

Заступник директора

Ю. І. Завалевський

Додаток до листа
Інституту інноваційних
технологій і змісту освіти
_____2014 № _____

Роз'яснення

щодо проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури
для позашкільних навчальних закладів системи освіти

Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти (далі – Всеукраїнський конкурс) проводиться відповідно до Положення про Всеукраїнський конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09 вересня 2014 р. № 1008, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 вересня 2014 р. за № 1166/25943, наказу Міністерства освіти і науки України від 08.12.2014 № 1451 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти».

У 2015 році на Всеукраїнський конкурс будуть прийматися навчальні програми та навчальна література з:

військово-патріотичного напрямку позашкільної освіти (діяльність гуртків, секцій, студій, творчих об'єднань спрямована на формування високої патріотичної свідомості та міцної громадянської позиції підрастаючого покоління, виховання патріотичних почуттів та громадянської відповідальності: «Юні прикордонники», «Юні десантники», «Юні патріоти», «Юні захисники України», «Історична реконструкція», гуртки козацько-лицарського спрямування, історико-пошукові загони та ін.);

туристсько-краєзнавчого напрямку позашкільної освіти (діяльність гуртків, секцій, студій, творчих об'єднань передбачає залучення вихованців, учнів і слухачів до активної діяльності з дослідження та вивчення історичної минувшини, народної моральної й духовної культури: звичаїв, обрядів, побуту, одягу, усної народної творчості; відродження й збереження традицій українського народу в його регіональному різноманітті, популяризації народних свят, звичаїв і обрядів, народних ремесел (гуртки етнографічного (фольклорно-етнографічного) краєзнавства); збереження та пропаганди духовних та предметних результатів людської діяльності (гуртки юних музеєзнавців, юних екскурсоводів тощо);

фізкультурно-спортивного напрямку позашкільної освіти (діяльність гуртків, секцій, студії, творчих об'єднань спрямована на розвиток фізичних здібностей вихованців, учнів і слухачів, створює необхідні умови для занять фізичною культурою і спортом, набуття навичок здорового способу життя).

Навчальна програма з позашкільної освіти – це нормативний документ, що визначає мету, завдання, зміст, обсяг, порядок, способи організації навчально-виховної діяльності та вимоги до її результатів.

Навчальні програми мають відповідати вимогам, визначеним у методичних рекомендаціях щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти (лист «Інституту інноваційних технологій і змісту освіти» від 05.06.2013 №14.1/10-1685, розміщений на офіційному веб-сайті Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (<http://iitzo.gov.ua>, <http://zpo.ucoz.ua>)).

Навчальна література – це навчальні, навчально-методичні, методичні, навчальні наочні посібники, хрестоматії, зібрання творів, словники, енциклопедії, тлумачні, термінологічні словники, довідники, альбоми, практикуми тощо, які призначені для практичного використання в навчально-виховному процесі позашкільних навчальних закладів.

Звертаємо увагу, що розробки окремих занять розглядатися не будуть!

Рукописи категорії «Навчальна література» мають відповідати таким вимогам:

1. *Відповідність навчальним програмам з позашкільної освіти* (повна і вичерпна реалізація змістового наповнення програми або її окремого розділу (теми), орієнтація на основні вимоги змісту позашкільної освіти з урахуванням вимог чинних нормативно-правових документів у галузі позашкільної освіти).

2. *Чіткість структурування, забезпечення педагогічно доцільної наступності та логічна послідовність викладу навчального матеріалу* (раціональність виокремлення основного і додаткових навчальних текстів (доцільність розміщення, їх співвідношення), позатекстових компонентів, довідкових матеріалів; дидактично виправдане структурування змістового наповнення, розподіл його змісту за пунктами, параграфами, розділами тощо).

3. *Технічні засоби полегшення користування рукописом* (таблиця змісту, покажчик, словник, виноска внизу сторінки тощо).

4. *Наукова коректність змісту, повнота розкриття основних положень, використання сучасної загальноприйнятої наукової термінології* (відповідність пропонованої інформації положенням сучасної науки, повнота розкриття сутності об'єктів вивчення, розгляд явищ у їх взаємозв'язках і розвитку відповідно до вікових можливостей вихованців).

5. *Практична спрямованість навчального матеріалу, зв'язок його з життям* (формування у вихованців здатності використовувати здобуті знання

у навчальних і життєвих ситуаціях для вирішення різноманітних практичних проблем).

6. *Відповідність змістового наповнення рукопису віковим особливостям вихованців* (вичерпність пояснень, наявність достатньої кількості прикладів, ілюстрацій, ескізів, фото, репродукцій, схем, графіків тощо).

7. *Виклад навчального матеріалу в рукописі* (відповідність мови рукопису нормам літературної мови; чіткість формулювання висновків, правил і визначень, побудови текстів, логічний зв'язок між частинами текстів, належна довжина речень, доступність їх лексичного наповнення; поєднання в тексті ознак наукового і науково-популярного стилів, наявність інформаційного та емоційно-ціннісного компонентів змісту).

8. *Українознавче наповнення змісту рукопису підручника* (наявність інформації про Україну, рідний край, здобутки українців тощо).

9. *Мотивація навчальної діяльності вихованців, розвиток інтересу до навчальної діяльності* (спрямованість навчального матеріалу на розвиток творчих здібностей, навичок самоосвіти, інтересу до відповідного напрямку позашкільної освіти та виду діяльності; практичне застосування отриманих знань; наявність цікавої інформації, пов'язаної з навчальним матеріалом; наявність завдань проблемно-пошукового характеру та ін.).

10. *Дидактична доцільність системи завдань* (забезпечення пропонованими в рукописі завданнями прогнозованих освітніх результатів; можливостей для здійснення диференційованого навчання; раціональне поєднання завдань репродуктивного і творчого характеру; утворення дидактично доцільної системи навчання; актуалізація навчального досвіду, супроводження засвоєння нового матеріалу, первинне застосування і закріплення нової інформації, систематизація вивченого, виявлення результатів навчання).

11. *Здійснення вихованцями самостійної навчальної діяльності* (доступність змістового наповнення, наявність прийомів для здійснення ефективної самостійної роботи: поради, як працювати з рукописом; користуватися рубриками, які допомагають орієнтуватися у змісті; як читати алгоритмічні приписи щодо виконання певних операцій, дій, пам'яток, інструкцій; наявність термінологічного словника, узагальнюючих таблиць тощо).

12. *Логіка розміщення та використання ілюстративного матеріалу як самостійного або додаткового джерела інформації* (повнота реалізації використаними ілюстраціями своїх дидактичних функцій, коректність та відповідність змісту).

Для участі у II етапі Всеукраїнського конкурсу документи переможців I етапу (заявка на участь у II етапі Конкурсу за формою згідно з додатком до Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу; висновок експертної комісії I етапу Конкурсу; один примірник рукопису на паперовому та електронному носіях) до 01 липня 2015 року оргкомітетами I етапу надсилаються за такими адресами:

01135, Київ-135, а/с 190, Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді (категорія «Навчальна література» туристсько-краєзнавчого напрямку);

03035, Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, відділ змісту позашкільної освіти, каб. 218, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, (категорія «Навчальні програми» з військово-патріотичного, туристсько-краєзнавчого та фізкультурно-спортивного напрямів позашкільної освіти; категорія «Навчальна література» з військово-патріотичного та фізкультурно-спортивного напрямів позашкільної освіти).

Документи, що надійдуть після зазначеної дати, розглядатися не будуть.

Нагадуємо, що переможцями вважаються учасники Всеукраїнського конкурсу, які набрали найбільшу кількість балів за результатами I етапу відповідно до критеріїв оцінювання (розділ IV Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу) і визначаються за кожним напрямом позашкільної освіти та кожною категорією окремо.